

PR. 159/2023
CEB

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/9105 din 12.06.2023

La nr. 159 din 29.05.2023

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la interpretarea articolelor 45-49, 51 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.06.12 17:22:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

Ex: CHISTOL Cristina, Tel. 022 257-421

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 1464		
"13"	06	2023
Ora _____		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8787 din 12.06.2023

la proiectul de lege cu privire la interpretarea articolelor 45-49, 51 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul, însoțit de nota informativă a acestuia, a fost înregistrat și se regăsește pe pagina web oficială a Parlamentului, după cum urmează: <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/6481/language/en-US/Default.aspx>.

Inițiativa întrunește exigențele prescrise de prevederile art.28 alin.(4) al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.b) al Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este aplicarea unitară a prevederilor art. 45-52 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, în concordanță cu interesele publice urmărite prin aceste norme.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Implementarea prevederilor proiectului, poate contribui la aplicarea unitară a prevederilor art. 45-52 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, fapt care nu este în detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea sau numele autorului și a participanților la elaborarea proiectului actului normativ (elaborat și înaintat de către un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu art.47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996);*
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite (voința legiuitorului exprimată în legea originală și seria de modificări legislative subsecvente, a fost aceea de a conferi un tratament identic acționariatului nou admis și acționariatul curent și de a acoperi orice act sau fapt juridic prin care în rândurile acționariatului unei bănci apare sau se reconfigurează, fie prin achiziția/dobândirea inițială, fie prin decizia ulterioară explicită sau implicită a unor acționari existenți de a acționa concertat, o “persoană”/“grupare de persoane” și “deținere calificată” noi);*
- *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi (i) se reafirmă că în sensul articolelor 45-52 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, conceptele de „achiziție”, „achiziționare”, „dobândire” a acțiunilor unei bănci cuprind inclusiv situațiile în care acționarii unei bănci decid să-și exercite în mod concertat drepturile legate de acțiunile deja deținute, constituind astfel o deținere calificată în bancă sau o deținere care atinge ori depășește nivelul de 5%, 10%, 20%, 33% sau 50% sau astfel încât proporția drepturilor de vot exercitate concertat ating sau depășesc nivelurile de 1%, 5%, 10%, 20%, 33% sau 50% din capitalul băncii sau astfel încât banca devine o filială*

a lor).

- *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene (nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene);*

- *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare (nota de argumentare nu abordează aspectul dat).*

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*". Implementarea proiectului nu presupune alocări suplimentare din bugetului de stat.

Coroborat cu concluziile analizei compartimentului I.5.1. al prezentului raport de expertiză anticorupție, se remarcă *întrunirea* exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit. a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Conform prevederilor art.66 Constituția RM: *Articolul 66. Parlamentul are următoarele atribuții de bază: c) interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării;*

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului, nu conțin norme procedurale de reglementare a activității entităților publice/agenților publici.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este aplicarea unitară a prevederilor art. 45-52 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, în concordanță cu interesele publice urmărite prin aceste norme.

În vederea aplicării corecte și unitare a prevederilor acesteia Legii nr.202/2017, prin proiectul de lege, se reafirmă că în sensul articolelor 45-52 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, conceptele de „achiziție”, „achiziționare”, „dobândire” a acțiunilor unei bănci cuprind inclusiv situațiile în care acționarii unei bănci decid să-și exercite în mod concertat drepturile legate de acțiunile deja deținute, constituind astfel o deținere calificată în bancă sau o deținere care atinge ori depășește nivelul de 5%, 10%, 20%, 33% sau 50% sau astfel încât proporția drepturilor de vot exercitate concertat ating sau depășesc nivelurile de 1%, 5%, 10%, 20%, 33% sau 50% din capitalul băncii sau astfel încât banca devine o filială a lor.

Inițiativa întrunește exigențele prescrise de prevederile art.28 alin.(4) al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile *art.8 lit.b)* al Legii nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu *întrunirea* exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Implementarea prevederilor proiectului, poate contribui la aplicarea unitară a prevederilor art. 45-52 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, fapt care nu este în detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

12.06.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Cristina CHISTOL , Inspector principal

Digitally signed by Chistol Cristina
Date: 2023.06.12 16:18:31 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

